

bemoeilijkt. Het onderzoek van het complex is nog aan de gang.

B.H.

Burg (Brugse Vrije - Binnenkoer)

Op 10 januari 1995 startten de werken in het Administratief Centrum 't Brugse Vrije op de Burg voor de herinrichting van de openbare toiletten. In het kader van deze herinrichting werd op de binnenkoer van Het Brugse Vrije een grote septische put voorzien. In onze voorafgaandelijke adviezen naar het stedelijk ontwerp-bureau en naar het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium toe werd voorgesteld dat de Stedelijke Archeo-

logische Dienst de eigenlijke graafwerken voor het plaatsen van deze septische tank voor haar rekening zou nemen. Tevens werd voorgesteld de ligging van de septische tank iets te wijzigen om te vermijden dat een fundering, gekend van een 18de eeuwse plattegrond van het oude Brugse Vrije⁶, zou uitgebroken moeten worden. Onze adviezen werden in deze zaak volledig opgevolgd. De onderzochte oppervlakte besloeg 3 bij 3 meter. De graafwerken duurden tot 31 januari 1995.

De beperkte onderzochte oppervlakte liet niet toe belangrijke conclusies te trekken uit de vastgestelde stratigrafie. Tegenover het onberoerd pleistoceen zand is het terrein op die plaats bijna 4 m. opgehoogd. De bovenste meter bestaat uit relatief recente verstoringen. De 3 m daaronder waren als volgt opgebouwd (van onder naar boven): verspit geel zand; donker kleurig venig zand; beige-bruin gevlekt zand met beenderresten en natuursteenfragmenten (glaucaniethoudende zandsteen); blauwgrijze klei; bruinkleurige klei, onderaan de laag sterk humeus; tot slot enkele lagen bruin en beige kleurig zand. Het weinige schervenmateriaal dat in de ophogingslagen werd aangetroffen (o.m. randfragment van Badorf kookpot met radstempelversiering op en onder de rand en een fragment van reliëfbandamfoor) laat een datering in de Karolingische tijd toe. Een aantal scherven zijn wellicht Merovingisch, maar werden in de Karolingische periode samen met het zand waarin ze zich bevinden verplaatst. Opmerkelijk is dat al deze lagen sterk tot zeer sterk afhellen in noordnoordoostelijke

richting, wat er op kan wijzen dat de put werd gegraven in een walvormige ophoging. Deze vaststelling kan aansluiten bij de waarnemingen gedaan tijdens de bouw van het Burghotel vlakbij in de noordoostelijke de Burg en maken het mede waarschijnlijk dat de versterking, voorafgaand aan de stenen burcht uit het midden van de 10de eeuw, omwald en omgracht was⁷. Bij het graven van een greppel voor het plaatsen van afvoerbuizen tussen de vernieuwde toiletten in het gebouw en de septische put op de binnenkoer werd een 19de eeuwse bakstenen keldertje aangesneden (210 cm x 192 cm, met een uitbouwje van 93 cm x 52 cm). Dit was afgedekt met een drieledig gewelf, steunend op ijzeren balken met I-profiel (baksteenformaat 21,5 x 7 x 10 cm). Verder doorsneed de greppel een west-oost verlopende baksteenfundering (baksteenformaat van 12,5 x 6 x 24 (?) cm) van 95 cm breed. Het is deze muur die behoorde bij een vroegere toestand van Het Brugse Vrije (cfr supra).

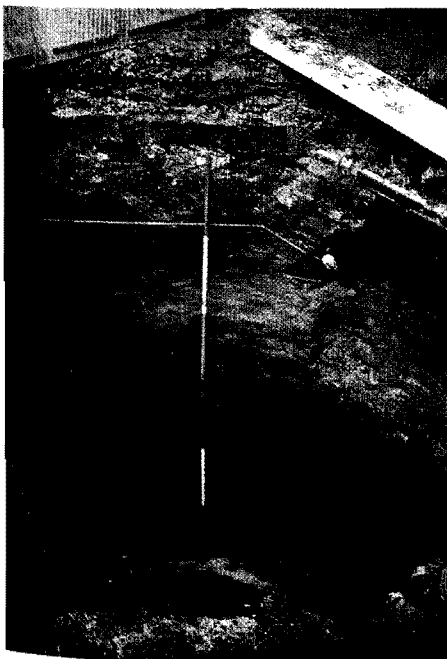
H.D.W.

Oude Burg

Bij de vernieuwing van het rioleringsnet in de Oude Burg konden tijdens het voorjaar van 1995 enkele archeologische waarnemingen worden gedaan.

De belangrijkste vaststelling was het feit dat zich op het tracé van de huidige straat heel wat uitgravingen (paalkuilen?) met vulling uit de 12e eeuw bevonden. In elk geval kan hier uit afgeleid worden dat de toenmalige straat - in de veronderstelling dat die

Ill. 9: Burg - Brugse Vrije: beeld van de ophogingslagen.

er tijdens die periode was - niet op de plaats van de huidige kan worden gezocht.

Tegenaan de Wollestraat stootte men op een bakstenen kelder die tot halverwege het wegdek van de Oude Burg reikte. Deze kelder hoorde bij het hoekhuis Wollestraat-Oude Burg. Volgens een akte van 13 september 1691 kreeg de eigenaar toelating om de kelder gedeeltelijk onder de openbare weg aan te brengen, mits het betalen van cijns. De kelder werd door de Dienst Monumentenzorg, de Archeologische Dienst en het Stadsarchief gedocumenteerd, alvorens te worden uitgebroken, om de nieuwe riolering door te laten.

B.H.

Sint-Jacobsstraat (tuin conservatorium)

In de tuin van het conservatorium in de Sint-Jacobsstraat deed zich op 10 februari 1995 een verzakking voor. De Stedelijke Archeologische Dienst werd erbij geroepen voor een controle. Een kleine steekproef toonde aan dat de verzakking veroorzaakt was door een opgevulde kelder. Het niet zo goed op elkaar gepakte vullingsmateriaal zal door invloed van insijpelend regenwater compacter geworden zijn, wat de verzakking heeft veroorzaakt. De kelder muur, die slechts over ca. 0,5 m werd vrijgemaakt, lijkt 19de eeuws. Verder onderzoek werd niet doorgevoerd.

H.D.W.

Markt

De werken voor de volledige heraanleg van de markt werden voorafgegaan door een totale vernieuwing van het rioleringsstelsel. Hiervoor werden vrij belangrijke graafwerken uitgevoerd. De werken werden door de Stedelijke Archeologische Dienst van nabij gevolgd. Wegens de uitgebreidheid van de werken en de faseering waarin de uitvoering verloopt zullen er ook in 1997 nog graafwerken worden uitgevoerd.

We geven in dit kort verslag slechts de waarnemingen weer die in het najaar van 1996 werden gedaan.

Vooreerst dient de opmerking gemaakt dat het aanleggen van de riolerings sleuven bijna nergens toeliet een volledig overzicht te krijgen op de terreinopbouw. Op de meeste plaatsen werden de sleuven amper een halve meter dieper uitgegraven dan de verstoringen die bij vroegere rioleringswerken en bekabelingswerken waren veroorzaakt. Dit leverde dus weinig of geen informatie op. Op enkele plaatsen in de zone voor het Provinciaal Hof werden donkere humeuze lagen aangesneden waarin zich een weinig resten van lederafval (vnl. schoeiselfragmenten), wat dierenbeenderen en reducerend gebakken aardewerkfragmentjes (12de-13de eeuw?) werden vastgesteld. Ter hoogte van het huidige postgebouw werd het ondergronds gedeelte aangetroffen van een openbare waterput. De oorspronkelijk 8-hoekige waterput - met een maximum binnendiameter van 3,68 m - werd aangesneden en gedeeltelijk beschadigd bij het graven van een